

SKOGSREFLEXEN

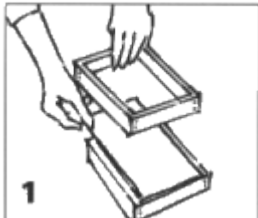
ÖVNINGAR ÄMNESVIS: SLÖJD

Gör ditt eget papper

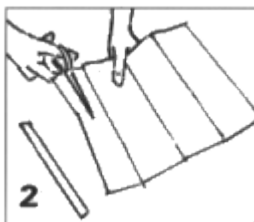
Råmaterialet för papper består av träfibrer och kallas massa. Vätskekartonger, som t.ex. mjölk- och juiceförpackningar, är tillverkade huvudsakligen av träfibrer. Så varför inte förvandla vätskekartonger tillbaka till massa, som du kan göra eget papper av! Det tar visserligen lite tid, för förberedelserna tar ett par dagar innan du kan ta itu med att verkligen tillverka ditt eget papper.

Det här behöver du:

- Gamla mjölk- och juiceförpackningar
- Tvättpulver
- Sil
- Fint nät av rostfritt stål
- Handduk
- Sax
- Tungt lock
- Skål
- Bomullstyg (t.ex. lakan)
- Stort fat (eller diskbalja av plast)
- Hink
- Mixer
- Ramar
- Spatel
- Träskivor (ung. 350 mm x 250 mm)

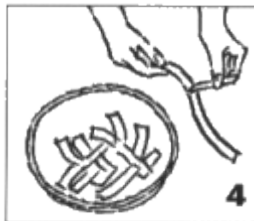
Börja med att göra ramarna av t.ex. ca 2 cm breda trälistor. Gör två fyrkantiga ramar, ungefär lika stora på insidan som ett postkort. Klipp till stål nätet (maskstorlek 50 - 100) något större än ramarna. Vik upp ungefär 5 mm på alla sidor och lägg nätet mellan ramarna.

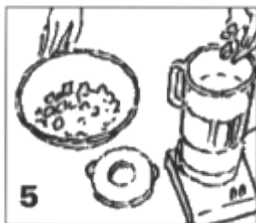
Sedan tillverkas massan. Skölj av vätskekartongen, som kan vara mjölk- eller juiceförpackningar, noggrant i kallt vatten. Klipp upp den, ta bort alla flerdubbla bitar i botten och sidorna och klipp kartongen i 1 - 2 cm breda remsor.

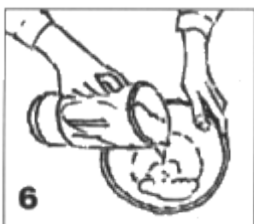
Med hjälp av tvättpulver blir det lättare att ta bort plastlaminatet (polyetylen, PE). Lös upp pulvret i hett vatten i en hink (det får bli en ganska tjock lösning). Låt kartongremarna ligga i blöt i ungefär två dygn.

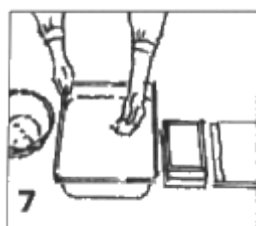
Plocka upp kartongremarna och skölj noggrant av tvättmedlet. Dra försiktigt av laminatet. Med vissa typer av kartonger går det lättare medan det ibland kan vara ganska besvärligt.

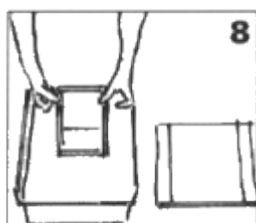
Av kartongen återstår nu egentligen bara massa. Torka av remarna och riv dem i små bitar. Lägg några bitar (från 3 - 4 remсор) i mixern och kör dem i några minuter till mos.

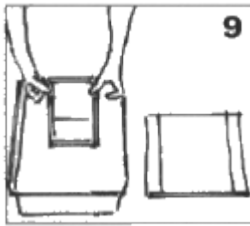
Häll över massan i silen. Om det fortfarande syns bitar i massan, behövs en något längre tid i mixern. Massan går att lagra om du inte genast ämnar fortsätta med papperstillverkningen. Pressa ur överlopps vattnet från massan, slå in den i plast och lägg i kylskåp. Mixa massan på nytt på låg hastighet när du fortsätter. Massabitlar som inte har körts i mixern ska torkas i solen innan de lagras. De ska blötläggas noga innan de kan mixas.

Så är det dags att tillverka papper! Fyll fatet eller baljan med kallt vatten (till ca 2/3). Placera en träskiva som är överdragen med en bit bomullstyg och nätramen bredvid fatet. Lös upp lite massa i vattnet, ungefär 1 del massa till 20 delar vatten.

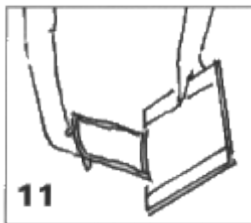
Rör om väl. Lägg stål nätet mellan ramarna och kläm ihop dem med båda händerna. Låt nätramen försiktigt glida i vattnet i en liten vinkel. Massan sjunker lätt till botten, så kom ihåg att röra om då och då. Den massa som fastnar i nätet ser lite ut som grynöst!

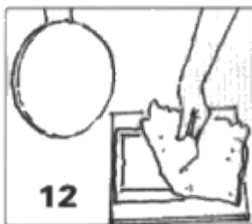
Rör ramen fram och tillbaka så att massan fördelas jämt över nätet. Upprepa fas 8 och 9 tills du har fångat upp ett ca 5 mm tjockt massalager.

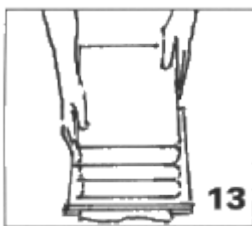
När du har fångat upp tillräckligt mycket massa, låt vattnet rinna av och lyft bort den övre ramen. Det kan vara svårt att få loss ramen om den har fastnat i massan. Det går lättare om du sticker in en spatel under ramen och trycker försiktigt ner massan.

Kom ihåg att handskas varsamt med massan så att den inte far illa. Lägg nätet försiktigt på den tygklädda träskivan så att massaarket kommer underst.

Lägg en handduk över nätet och tyng ner med ett lock eller en skiva så att fukten sugts upp i handduken. Ta bort handduken, lägg en annan tygbit över massan och pressa igen. Lägg en skiva över tygbiten och tyng ner den med din kroppsvikt i 2 - 3 minuter för att få ut all fukt.

Lägg massaarket, fortfarande mellan tygbitarna, på en glasplatta och låt torka tills 90 procent av fukten har försvunnit. Låt arket vara kvar mellan tygbitarna, lägg det mellan ytterligare två skivor och placera i press under några tunga böcker eller något annat lämpligt tungt föremål tills det är helt torr. Tag till slut försiktigt bort tygbitarna. Färdigt!